

Samarbeidsavtale om kommunalt oppgavefellesskap mot akutt forurensning

inngått mellom

kommunene Arendal, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Åmli, Risør, Tvedestrand og Grimstad

1 Generelt

1.1 Hva avtalen gjelder

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning region 9 (IUA Aust-Agder KO) er fra 2025 organisert som et lovpålagt kommunalt oppgavefellesskap jf. §19 i kommuneloven og forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning. Deltakere i samarbeidet er kommunene Arendal, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Åmli, Risør, Tvedestrand og Grimstad.

1.2 Hjemmel

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) 22. juni 2018 nr. 83 kapittel 19
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) 13. mars 1981 nr. 6 kapittel 6, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning 1. april 2022 nr. 10 § 7, jf. § 3
- Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) 25. juni 2010 nr. 45 kapittel V

1.3 Oppgavefellesskapets navn

Oppgavefellesskapets navn er «Kommunalt oppgavefellesskap om beredskap mot akutt forurensning i Aust Agder», heretter forkortet «IUA Aust-Agder KO».

1.4 Deltakerkommuner og geografisk virkeområde

IUA Aust-Agder KO består av kommunene Arendal, Froland, Vegårshei, Gjerstad, Åmli, Risør, Tvedestrand og Grimstad, som fastsatt i forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning vedlegg 1. Virkeområdet innbefatter land, vassdrag og sjøområder innenfor kommunegrensene.

1.5 Formål

Det interkommunale samarbeidet har som formål å sikre at eierkommunene er i stand til å møte kravene til kommunal beredskap mot akutt forurensning, ved å organisere nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunene.

Samarbeidet skal gi eierkommunene den mest kostnadseffektive beredskapen. IUA Aust Agder KO er etablert for å organisere nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger i kommunene, og som kommunen ikke klarer å

håndtere alene, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning samt forurensningsloven § 43, første ledd.

Oppgavefellesskapet skal bidra til å sikre at hver av deltakerkommunene er i stand til å ivareta sin aksjonsplikt og bistandsplikt etter forurensningsloven §§ 46 og 47. Forurensningsloven § 47 innebærer mulige enkeltvedtak. Denne myndigheten ligger i den enkelte kommune, og kan ikke delegeres til det kommunale oppgavefellesskap, jf. kommuneloven § 19-1 andre ledd.

1.6 Forventninger til hver enkelt deltakerkommune

Deltakerkommunen skal sørge for nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensning som kan inntreffe eller medføre skadevirkninger innen kommunen, og sikre at en førsteinnsats kan igangsettes raskt, jf. forurensningsloven § 43. Deltakerkommunen må sikre at myndighet til å treffe enkeltvedtak er avklart og hensiktsmessig delegert.

Deltakerkommunen skal kartlegge aktuelle kilder til mindre tilfeller av akutt forurensning, og ha en detaljert, prioritert og kartfestet oversikt over miljøverdier og sårbare naturområder i kommunen i overensstemmelse med forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning § 3. Miljørisikoanalyse og beredskapsanalyse skal oppdateres i samsvar med gjeldende regelverk.

2 Organisering og ansvar

2.1 Myndighet

IUA Aust-Agder KO er ikke et eget rettssubjekt. IUA Aust-Agder KO har kun myndighet til å treffe beslutninger om interne forhold i samarbeidet, og til å forvalte tilskudd.

2.2 Representantskapet

Representantskapet i Østre Agder-samarbeidet er oppgavefellesskapets øverste organ. Representantskapsmøter gjennomføres i henhold til gjeldende rutiner i Østre Agder-samarbeidet.

Representantskapet har blant annet følgende oppgaver, etter innstilling fra beredskapsstyret:

- Behandle / vedta årsrapport og årsregnskap
- Behandle innkomne forslag
- Vedta budsjett for neste år, inkludert driftstilskudd fra deltakerkommunene
- Valg av medlemmer fra innlandskommunene og kystkommunene til beredskapsstyret (velges hvert fjerde år)
- Vedta årlig kronebeløp per innbygger

2.3 Beredskapsstyret

Beredskapsstyret rapporterer til representantskapet og er satt sammen av fem representanter:

- Leder: Brannsjef Østre Agder brannvesen (fast leder)
- Medlem: Brannsjef Grimstad brann og redning (fast nestleder)

- Medlem: Havnesjef i Arendal (fast medlem)
- Medlem: For innlandskommunene (velges for fire år av representantskapet)
- Medlem: For kystkommunene (velges for fire år av representantskapet)

Leder av beredskapsstyret har møteplikt og talerett i ordinært og ekstraordinært representantskapsmøte, når saker som angår denne avtalen skal behandles.

Beredskapsstyret har på et strategisk nivå ansvar for å planlegge og sørge for gjennomføring av beredskapstiltakene i IUA Aust-Agder KO. Beredskapsstyret sender referat fra styremøter til representantskapet via Østre Agder-sekretariatet. Beredskapsstyrets kontaktpunkt i hver kommune er kommunens beredskapsleder.

Beredskapsstyret har blant annet følgende oppgaver, ut over det som er nevnt i punkt 2.2:

- Sørge for en adekvat respons på hendelser, herunder utstyr, kompetanse, øvelser, planer og ressurser
- Påse at det utarbeides en årlig plan for kompetanseutvikling og beredskapsøvelser. Øvelsene skal gi aktuelt personell nødvendig trening til å fylle sin oppgave. Øvelsene skal dokumenteres.
- Ved hendelser varsle de berørte kommunenes kriseledelse om behov, status og planer ut over akuttfasen

2.4. Operativt og administrativt ansvar for IUA Aust-Agder KO

Østre Agder brannvesen har operativt og administrativt ansvar for driften av IUA Aust-Agder KO. Østre Agder brannvesen holder beredskapsstyret orientert og oppdatert ved større hendelser.

IUA Aust-Agder KO kjøper tjenester og ressurser fra Østre Agder brannvesen, til selvkost.

3. Økonomi

3.1 Tilskudd fra deltakerkommunene

Driften av IUA Aust-Agder KO finansieres av deltakerkommunene etter følgende prinsipp: Deltakerkommunene betaler et fast kronebeløp per innbygger etter folketallet iht. tabell fra Statistisk sentralbyrå. Årlig kronebeløp per innbygger vedtas av representantskapet, etter forslag fra beredskapsstyret.

Driftstilskuddet skal dekke planer, ressurser, opplæring, øvelser, materiell og utstyr til bruk under IUA-aksjoner for å forhindre og begrense miljøskader ved akutt forurensning, og administrative kostnader til drift av IUA Aust-Agder KO.

Utgifter til aksjoner skal etter forurensningsloven dekkes av forurenser. Der det ikke er mulig å inndrive midler, har deltakerkommunene delt ansvar for utgiftene, jf. kommuneloven § 19-2 første og andre ledd.

3.2 Låneopptak

IUA Aust-Agder KO kan ikke ta opp lån, eller på annen måte pådra deltakerkommunene forpliktelser utover det som følger av denne samarbeidsavtalen og vedtatte budsjettrammer.

3.3 Anvisningsmyndighet

Beredskapsstyrets leder har anvisningsmyndighet innenfor vedtatte budsjettrammer.

3.4 Regnskap

Regnskapet føres av Arendal kommune v/ AKST, og følger de regnskapsregler som gjelder i Arendal kommune. Regnskapet føres slik at det er mulig å skille ut hvilken del av Østre Agder brannvesen sine regnskaper som gjelder IUA Aust-Agder.

Likvide midler i samarbeidet skal stå på bundet driftsfond i Arendal kommune sine regnskaper.

3.5 Revisjon

Regnskapet inngår i Arendal kommunes regnskap, og regnes som revidert når kontorkommunens regnskap er revidert.

3.6 Materielle eiendeler

Materiell og utstyr som er anskaffet gjennom bevilgning over de årlige budsjettene i det interkommunale samarbeidet, disponeres av samarbeidet. Det samme gjelder materiell og utstyr som er anskaffet under aksjoner ledet av IUA Aust-Agder KO.

4. Uttreden, oppløsning, ikrafttredelse m.v.

4.1 Endring av avtalen

Endring av avtalen, uttreden og oppløsning gjennomføres etter gjeldende rutiner i Østre Agder-samarbeidet, og må være i tråd med Kystverkets krav. Kystverket behandler søknader om endring i regiontilhørighet og regionnavn og kan gjøre endringer i regioninndelingen, jf. forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning § 7, 4. ledd.

4.2 Ikrafttredelse

Samarbeidsavtalen erstatter tidligere avtale og erstatter denne fra det tidspunkt alle kommunestyrene/bystyrene har gitt sin tilslutning til avtalen.

Beate Skretting
Hanne Pedersen
Robert Carlsen
Hanne Landaa
Inger-Lene Hjeltnes
Kari M. Strøm
Hans Fredrik Torge